

KAÇKINLARIN DÜĞÜNÜ

Zemfira Meherremli (Akt.: İmdat Avşar)

Kimsesizin derdini kendi derdin hesap et...

■ Komşu mahalledeki öğrenci yurdunda uzun yıllardan beri Karabağ'dan sürgün edilen "kaçkınlar" yaşıyor. Beti benzi solmuş, kirli eyvanları, kırık dökük kapı ve pencereleriyle görenlerin gözlerini yağır eden, "I. Karabağ Savaşı"ndan ibretlik bir miras olarak bize kalan bu binada; dünyanın belki de en gözden ırak bu köşesinde, göze çarpan insanların başı kazadan, beladan kurtulmuyordu. Bu viraneye dönmüş yurdun karşısındaki binada yaşadığımız için buraya girip çıkanların kederine, günlük rızıklarını evlerine taşıyan anne ve babaların sefaletine, okuldan dönerken ağır çantalarını omuzlarından çıkarıp kırık dökük merdivenleri koşarak çıkan çocukların gürültüsüne çoktan alışmıştık.

Bir gün görev yaptığım okuldan çıkıp eve gelirken kaçkınların yaşadığı yurdun girişinin rengârenk kurdelelerle, çiçeklerle süslendiğini gördüm. Doğrusu, buna çok sevindim. Yerinden, yurdundan sürgün edilmiş bu "kaçkın" komşularımızın bomboz, yekahenk hayatlarının renkleneceğini, onların yaşadıkları ortama bir sıcaklığın, yeni bir nefesin geleceğini düşündüm. İçimi hoş duygular doldurdu. Karşıma çıkan ak pürçekli anaya:

- Hayırlı uğurlu olsun, kimin düğünü, diye sordum.
- Rena bugün gelin oluyor, dedi. Rena'nın ninesinin çukura düşmüş gözlerinde sevinç parıltıları vardı, gözlerinden sevinç yağıyordu sanki: Öğretmen hanım, düğünümüze sizi de bekleriz, diyerek gitti.

Bu davet benim göğsümü kabarttı, gururlandım aslında. O güzelim yurtlarını, evlerini, sıcak yuvalarını terk etmek zorunda kalarak buraya, şehrin bir köşesindeki daracık odalara sığınmış bir aileye, nasıl bir hediye alıp sevindireyim, diye düşündüm. Güler yüzlü, sıcak

kanlı Rena'yı ilkokulda ben okutmuştum, onu çok seviyordum. Zavallı kızcağız gözlerimizin önünde büyümüştü. Bugün bembeyaz gelinliğini giyinecek, gelin duvağına bürünüp ata evini terk edecek, başka bir evin ocağını yakacaktı.

Heyecanımdan dolayı evde duramıyor, bir an önce düğün evine gitmek için acele ediyordum. Bu ailenin yerleştiği öğrenci yurdunun ikinci katına çıktım. Hayli misafir gelmişti, içerisi kalabalıktı. Ama insanların yüzünde bir endişe, bir telaş vardı. Her biri bir tarafa koşuşturuyor sanki bir şey arıyorlardı. İçeri geçip Rena ve annesiyle görüştüm. Onların telaş dolu çehresi gözümden kaçmadı:

- Ne oldu, bu ne telaş, diye sordum.

Annesi:

- Öğretmen hanım, öyle bir müşküle düştük ki, sormayın, dedi. Ne yapacağımızı bilmiyoruz şimdi. Rena'nın nişan yüzüğü kayboldu. Kaç saattir aramadık yer bırakmadık ama bir türlü bulamıyoruz.

Rena'nın annesi, yaşla dolan gözlerini yağlılığının ucuyla sildi:

- Nişan yüzüğü olmadan nasıl gelin edelim kızı? Ben şimdi başımı hangi taşa vurayım?

Rena'nın ise heyecandan dili tutulmuştu sanki. Güçlkle, yutkunarak:

- Öğretmenim, ben şimdi ne yapacağım, diyerek ağlayıp başını göğsüme yasladı.

Gelin kıza hediye getirdiğim bohça hâlâ elimdeydi, telaştan vermeyi unuttuğum. Ben de tıpkı Rena ve annesi gibi ne yapacağımı bilmiyordum. Rena'yı bağrına basıp yanına oturdum. "Böylesine zor duruma düşen bu kıza nasıl yardım edeyim?" diye düşünüyordum. Aklımdan çeşitli düşünceler geçiyordu ama bir karar veremiyordum.

Zaman geçiyor, köhne duvar saatinin "tık tık" işleyen saniyesi ve hızla ilerleyen akrebi her an, düğünün başlamasına çok az bir süre kaldığını hatırlatıyordu. Bu hayırlı iş için oraya gelen akrabalarının endişesi, yitik yüzüğü arayanların telaşlı sesleri odada müthiş bir gerginliğe neden oluyordu.

Aniden aklıma bir fikir geldi. Rena'nın annesine:

- Beş on dakikaya kadar geliyorum, diyerek hızla merdivenlerden inmeye başladım.

Yaşadığım binaya ulaşıp eve nasıl çıktığımı şimdi de güçlkle hatırlıyorum. Süslü, işlemeli zarif bir kutuda sakladığım yeni nişan yüzüğünü, elbise dolağındaki sandıktan çıkarıp elime aldım ve hızla evden ayrıldım.

Askerlik hizmetini yenice tamamlayıp dönen oğlum için büyük arzularla satın aldığım nişan yüzüğünü, avcumun içinde sıkı sıkı tutuyordum. Öyle hızlı adımlarla yürüyordum ki görenler koştuğumu sanırdı. Rahmetli annemin

“Kimsesizin derdini kendi derdin hesap et!” diyerek dile getirdiği nasihatinin ne anlama geldiğini Şimdi daha derinden kavrıyordum. Kutudaki yüzüğu Rena’nın parmağına taktığımda, beyaz gelinlikli meleğe sanki dünyaları bađıŐladılar. Herkes ŐaŐkınlıkla birbirine bakıyordu. Kızın annesinin sevinç ve heyecandan dili söz tutmuyor, nasıl teŐekkür edeceğini bilmiyordu.

Tam bu sırada gelin alma havası olan “Vağzalı”nın gür sesi mahalleye yayıldı. Ođlan evi gelin almaya gelmişti...

Rena’nın annesinin gözyaŐları yanaklarından süzölüyor, titreyen dudaklarına iniyordu. Ben de duygulanmıŐtım, sevinç gözyaŐlarıma hâkim olamıyordum.

Bu hadisenin üstünden hayli zaman geçti. Ama bu olayı Şimdi de hoş bir anı olarak hatırlıyorum. AteŐ çemberi Karabağ cephelerinin yuttuğu genç eŐimin sureti gözümün önünden gitmiyor. Babasız büyüttüğüm oğlum bir süre sonra evlenirken Allah’ın bana yok yerden nice kapılar açtığını, bu hayır iŐte de kullarına rahmet olduğu gerçeğini asla unutmuyorum.